

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Серія

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СПОРТУ
ВИЩИХ ДОСЯГНЕНЬ

Ювілейний
випуск

Київ - 2003

ЗМІСТ

I НАУКОВИЙ НАПРЯМ

СУЧАСНА СТРАТЕГІЯ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

Костенко М.П.

Про державну стратегію у сфері підготовки спортсменів вищої кваліфікації..... 6

**Костенко М.П., Карленко В.П., Домашенко А.В., Імас Є.В., Власков А.А.,
Дутчак М.В., Тищенко М.В., Уманець Н.Д., Артем'єв О.К., Дрюков В.О.**

Законодавче та нормативно-правове забезпечення розвитку спорту вищих
досягнень в Україні..... 12

Платонов В.М., Дрюков В.О.

Організаційно-методичні принципи підготовки спортсменів високої
кваліфікації в чотирирічних олімпійських циклах..... 20

Дрюков В.О., Дрозжжін В.Ю., Карленко В.П., Павленко Ю.О., Азарченко П.М.

Модель заключного року підготовки до ігор ХХVІІІ Олімпіади в Афінах (на
матеріалі сучасного п'ятиборства)..... 25

Созаньски Х.

Стратегия подготовки национальных сборных команд..... 33

Цариков Б.А.

Состояние и перспективы развития спортивной науки в современных
условиях..... 37

Вацеба О.М.

Діяльність українського науково-дослідного інституту фізичної культури
(1931 –1939 рр.) як науково-організаційна основа формування та розвитку
державного науково-дослідного інституту фізичної культури і спорту в
сучасній Україні..... 39

Шинкарук О.А.

Орієнтація тренувального процесу відповідно до індивідуальних
особливостей спортсменів..... 46

II НАУКОВИЙ НАПРЯМ

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ ЗБІРНИХ КОМАНД (ПЕДАГОГІЧНІ, МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ, ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ)

Коробейніков Г.В., Бітко С.М., Сакаль Л.Д., Россоха Г.В., Кулініч І.В.

Психофізіологічне забезпечення діагностики функціонального стану
висококваліфікованих спортсменів..... 53

Виноградський Б.А., Заневський І.П., Киселевич А.Г., Сидорук В.В.

Актуальні проблеми науково-методичного забезпечення підготовки збірної
команди України зі стрільби з лука..... 61

ЗАКОНОДАВЧЕ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ СПОРТУ ВИЩИХ ДОСЯГНЕНЬ В УКРАЇНІ

Костенко М.П., Карленко В.П., Домашенко А.В., Імас Є.В., Власков А.А., Дутчак М.В., Тищенко М.В., Уманець Н.Д., Артем'єв О.К., Дрюков В.О.

Державний комітет України з питань фізичної культури і спорту
Державний науково-дослідний інститут фізичної культури і спорту

Анотація. Рассмотрено современное состояние законодательства в сфере физической культуры и спорта в Украине. Определены проблемы по основным направлениям развития спорта высших достижений и пути их решения.

Ключевые слова: спорт высших достижений, законодательное и нормативно-правовое обеспечение.

Постановка проблеми. Аналіз останніх досліджень та публікацій. Законодавство в галузі фізичної культури і спорту, і зокрема в частині розвитку спорту вищих досягнень, базується на Конституції України, Законах України “Про фізичну культуру і спорт” (1993 р.), “Про антидопінговий контроль в спорті” (2002 р.), “Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні” (2000 р.), а також регулюється відповідними Законами України “Про Державний бюджет України”, “Про плату за землю” (1992 р.), “Про основи соціальної захищеності інвалідів” (1991 р.) та іншими нормативно-правовими актами.

Позитивним кроком стало визнання в Законі України “Про фізичну культуру і спорт” спорту вищих досягнень як пріоритетного напрямку державної політики, який має на меті досягнення максимальних, рекордних спортивних результатів та збереження і подальше зміцнення позицій українського спорту в міжнародному спортивному співтоваристві.

Велике соціальне значення також має визнання спортивної діяльності серед інвалідів як складової частини спортивного руху в Україні, спрямованої на підготовку громадян, які мають певний ступінь втрати здоров'я, для досягнення ними високих спортивних результатів на міжнародній спортивній арені з відповідних видів спорту і нозологій та державна підтримка спорту інвалідів.

З метою практичної реалізації положень чинного законодавства в галузі фізичної культури і спорту за останні роки прийняті відповідні нормативно-правові акти:

- Укази Президента України “Про затвердження Цільової комплексної програми “Фізичне виховання – здоров'я нації” (1998 р.), “Про підготовку та участь спортсменів України в Олімпійських і Параолімпійських іграх, Всесвітніх іграх глухих, Всесвітніх Універсиадах, чемпіонатах світу та Європи” (2001 р.) від 8 листопада “Про додаткові заходи щодо державної підтримки розвитку фізичної культури і спорту в Україні” (2002 р.), “Про розвиток та підтримку параолімпійського руху в Україні” (2001 р.);

- постанови Кабінету Міністрів України “Про заходи щодо підготовки та участі спортсменів України у XIX зимових, XXVIII літніх Олімпійських, VIII зимових і XII літніх Параолімпійських іграх, Всесвітніх іграх глухих, Всесвітніх універсиадах, чемпіонатах світу та Європи” (2001 р.) від 28 жовтня, “Про невідкладні заходи щодо розвитку дитячо-юнацького спорту, створення сучасних олімпійських навчально-тренувальних баз, забезпечення підготовки національної збірної команди України до XXVIII літніх Олімпійських ігор” (2002 р.), “Про затвердження Державної програми “Тренер” на 2003-2008 роки”.

Однак чинний Закон України “Про фізичну культуру і спорт” не відповідає реаліям сьогодення. Оскільки в Україні проводиться робота, спрямована на інтеграцію й адаптацію законодавства України до законодавства Європейського співтовариства, на зріла нагальна потреба викласти вищезазначений Закон у новій редакції. Новий Закон України “Про фізичну культуру і спорт” має відобразити сучасні підходи до розвитку фізичної культури і спорту, клубної системи, забезпечення збірних команд України тощо.

Мета досліджень – визначення напрямів роботи з метою удосконалення законодавчого та нормативно-правового забезпечення спорту вищих досягнень в Україні відповідно до реалій сьогодення.

Методи досліджень. Аналіз та узагальнення інформації щодо законодавчого та нормативно-правового забезпечення спорту вищих досягнень в Україні та інших країнах світу.

Результати досліджень та їх обговорення. Відповідно до чинного законодавства основними напрямами спорту вищих досягнень є :

- подальший розвиток та забезпечення ефективного функціонування всіх ланок системи підготовки спортивного резерву та спортсменів вищої кваліфікації (дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю, шкіл вищої спортивної майстерності, центрів олімпійської підготовки, національних збірних команд);
- створення сприятливих умов для розвитку видів спорту, в яких спортсмени України мають реальні можливості досягти високих результатів на міжнародній арені;
- забезпечення соціального захисту спортсменів, їх матеріальне заохочення для досягнення високих спортивних результатів;
- збереження висококваліфікованих тренерських кадрів, сприяння забезпеченню їх соціального захисту та підвищення кваліфікації;
- забезпечення державного контролю над використанням заборонених засобів стимулювання спеціальної працездатності спортсменів;
- матеріально-технічне, фінансове, науково-методичне, медико-біологічне забезпечення.

Для підготовки спортивного резерву та спортсменів високого класу створена відповідна інфраструктура, яка включає 1356 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, 249 спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл олімпійського резерву, 32 школи вищої спортивної майстерності, 17 спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю (училища, ліцеї фізичної культури та олімпійського резерву, школи-інтернати), 31 центр олімпійської підготовки та збірні команди України з літніх і зимових олімпійських видів спорту.

Підготовка спортсменів до складу олімпійської збірної команди України здійснюється протягом 10-12 років. Досягнення спортсменами високих спортивних результатів на міжнародній спортивній арені можливо, перш за все, за умови створення для них сприятливих умов для тренування, починаючи зі спортивної школи, та забезпечення відповідної етапності підготовки.

Сьогодні мають місце значні труднощі в діяльності спортивних шкіл як основного резерву підготовки спортсменів вищої кваліфікації. У більшості спортивних шкіл недостатньо коштів на організацію повноцінної навчально-спортивної роботи. Витрати на зазначені цілі із загального кошторису шкіл в середньому складають лише 17 %. На утримання одного учня в спортивних школах на рік в середньому витрачається лише 221,8 грн., що в двічі менше від потреби. Недостатньо також коштів на придбання об-

ладнання, інвентарю, спортивної форми, виїздів спортсменів на навчально-тренувальні збори та змагання. Спортивні бази, на яких проводяться спортивні заняття, у переважній більшості перебувають у незадовільному стані.

За своїми організаційно-правовими формами спортивні школи належать до державної, комунальної та приватної форм власності.

Ефективно працюють з підготовки спортивного резерву до складу національних збірних команд спортивні школи фізкультурно-спортивних товариств, яких налічується близько 50 % від загальної кількості. Проте їх діяльність не врегульована в повній мірі Законами України “Про позашкільну освіту” і “Про фізичну культуру і спорт”, а саме в питаннях їх фінансування. Спортивні школи фізкультурно-спортивних товариств “Україна”, “Колос”, “Спартак” функціонують частково за рахунок коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Фінансування цих шкіл з боку держави здійснюється лише як підтримка (трансферти), що не забезпечує їх повноцінної роботи.

З метою визначення державної політики щодо діяльності спортивних шкіл незалежно від форм власності та підпорядкування, їх правових, соціально-економічних, організаційних та виховних засад доцільною є ухвала Закону України “Про спортивні школи”.

З метою адаптації в суспільстві інвалідів, забезпечення умов для реабілітаційно-оздоровчої та спортивної роботи 1993 року створено унікальну структуру – Український центр “Інваспорт”, яка не має аналогій у світі.

Фізкультурно-спортивний рух серед інвалідів в Україні з кожним роком набирає сили. Сьогодні працює 27 регіональних центрів “Інваспорт”, 66 їх відділень в містах і районах, 27 дитячо-юнацьких спортивних шкіл інвалідів, 123 фізкультурно-оздоровчих клуби в яких до реабілітаційно-оздоровчої та спортивною роботи залучено близько 28 тис. осіб. Спортсмени-інваліди займаються 25 видами спорту. З ними проводять заняття 667 тренерів. Спортсмени-інваліди у складі збірних команд України з видів спорту успішно виступають у міжнародних змаганнях.

Але сьогодні питання паралімпійського і дефолімпійського спорту в Україні не врегульовані чинним законодавством, що потребує внесення доповнень до Закону України “Про фізичну культуру і спорт” з зазначених питань та до відповідних нормативно-правових актів.

Діяльність спортсменів і тренерів збірних команд України, їх права та обов'язки визначаються Положенням про національні збірні команди, затвердженим Держкомспортом.

Спортсмени, які здобули звання чемпіона або призера Олімпійських ігор, чемпіонату світу або Європи, мають соціально-побутові та інші пільги, встановлені Кабінетом Міністрів України, а саме: за місцем проживання для спортсменів-кандидатів до олімпійської та параолімпійської збірної команди та їх тренерів, органами виконавчої влади практично вирішені житлові та соціально-побутові проблеми, призначені стипендії облдержадміністрацій тощо.

З метою забезпечення сприятливих умов для підготовки видатним спортсменам з олімпійських видів спорту та їх тренерам відповідно до Указу Президента виплачуються, починаючи з 2003 року, 100 стипендій, розмір якої залежить від показаного на міжнародній спортивній арені спортивного результату – 9; 6 та 4 тис. грн. на місяць.

Призначено 50 стипендій Президента України видатним спортсменам та тренерам з параолімпійських та дефолімпійських видів спорту. 100 стипендій Президента України отримують також талановиті перспективні спортсмени і 100 стипендій Кабінету

Міністрів України – видатні спортсмени, тренери та діячі фізичної культури і спорту, з яких 25 – спортсмени-інваліди та їх тренери.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 22 березня 2000 року встановлені винагороди спортсменам України – чемпіонам, призерам спортивних змагань міжнародного рівня та їх тренерам.

Працівникам галузі, які мають почесні звання України, СРСР, союзних республік СРСР, спортивні звання, науковий ступінь, встановлені відповідні підвищені посадові оклади. Загалом тільки за роки незалежності України звання "Заслужений майстер спорту України" присвоєно 380 українським спортсменам, звання "Заслужений тренер України" – 1711 тренерам. Працівників галузі фізичної культури і спорту нагороджено державними нагородами України – 272 особи, присвоєно державні почесні звання 331 особі.

Разом з цим сьогодні не повною мірою соціально захищені призери Олімпійських і Параолімпійських ігор та чемпіони і призери Дефолімпійських ігор, які творили спортивну історію і спортивну славу Радянського Союзу й України. Тому необхідним є призначення державних стипендій для згаданих видатних спортсменів.

Також нагальним є збільшення винагород чемпіонам і призерам міжнародних спортивних змагань та їх тренерам, у тому числі спортсменам-інвалідам.

З метою підготовки фахівців для потреб галузі створена і функціонує система вищої фізкультурної освіти, яка включає 5 вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації і 2 коледжі, які підпорядковані Держкомспорту України і щорічно готують близько трьох тисяч фахівців. З них за освітньо-кваліфікаційними рівнями: молодший спеціаліст – 400 осіб; спеціаліст – 1800 осіб; магістр – 200 осіб. Близько 50% фахівців готуються за спеціальністю "Олімпійський та професійний спорт" і отримують кваліфікацію викладач фізичного виховання – тренер з виду спорту. Крім цього, фахівців з фізичного виховання, в тому числі і тренерів, готують ще 66 вищих навчальних закладів галузі управління МОН України.

На факультетах післядипломної освіти вищих навчальних закладів галузі управління Держкомспорту запроваджена система перепідготовки і підвищення кваліфікації та постійно діючі семінари з актуальних проблем теорії і методики спорту вищих досягнень.

Важливим фактором підвищення ефективності спортивної діяльності є якість роботи тренерів. Державною програмою "Тренер", яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України, передбачено створення системи оцінки практичної діяльності тренерів та рівня їх теоретичної підготовленості, на підставі якої будуть присвоюватись відповідні тренерські категорії.

Проте сьогодні професія тренера є неprestижною через низьку заробітну плату та недостатнє матеріальне заохочення тренерів з метою досягнення високих спортивних результатів.

Стримуючим фактором професійного зростання тренерів спортивних шкіл є вкрай низьке фінансування навчально-спортивної роботи, недостатня матеріально-технічна база, відсутність спортивних споруд, спеціального інвентарю та обладнання.

З цієї причини випускники спеціальних вищих навчальних закладів не виявляють бажання працювати в спортивних школах, а висококваліфіковані тренери від'їжджають за кордон. При щорічному випуску молодих тренерів вищими закладами освіти загалом близько 2 тис. осіб, кількість вакансій щорічно складає близько 500 штатних одиниць. При 80% працевлаштуванні випускників, що навчалися за державним замовленням, тільки половина залишаються працювати тренерами протягом трьох років після закінчення вищого навчального закладу.

Нагальним є питання підвищення заробітної плати тренерів-викладачів, тренерів штатних збірних команд, розповсюдження на тренерів-викладачів пільги виходу на пенсію за вислугу років. Також необхідним є упорядкування умов оплати праці тренерів-викладачів з дотриманням міжпосадових співвідношень посадових окладів.

Відповідно до статистичної звітності матеріально-технічна база галузі фізичної культури і спорту України налічує 1152 стадіонів, 47784 спортивних майданчиків і полів, 17127 спортивних залів, 508 плавальних басейнів та багато інших спортивних споруд, кількість яких, незважаючи на скрутне фінансово-економічне становище в країні, постійно зростає.

Для створення належних умов для підготовки спортсменів високого класу вводиться в експлуатацію та ведеться будівництво спортивних комплексів у різних регіонах країни. У процесі підготовки українських спортсменів до участі в Іграх XXVIII Олімпіади та XII літніх Параолімпійських іграх 2004 року в м. Афінах (Греція) значна увага приділяється питанням проведення ремонту та реконструкції олімпійських навчально-спортивних баз Автономної Республіки Крим, які розташовані в подібних кліматичних умовах.

Значні будівельно-монтажні і ремонтні роботи проводяться на спортивних базах олімпійської та параолімпійської підготовки, підпорядкованих Держкомспорту

З метою покращення матеріально-технічної бази спорту в областях розроблено регіональні програми будівництва, реконструкції та введення в експлуатацію до 2005 року спортивних об'єктів, які б відповідали міжнародним стандартам.

Для збереження спортивних споруд, поліпшення умов їх функціонування в регіонах вирішуються питання про передачу в комунальну та державну власність спортивних об'єктів промислових підприємств, які перебувають в скрутному фінансово-економічному стані. Всього в Україні у комунальну і державну власність передано 2234 спортивні об'єкти.

В окремих регіонах вирішено питання щодо встановлення пільг на комунальні послуги для основних спортивних споруд. Вживаються заходи з метою дообладнання спортивних споруд відповідно до потреб інвалідів.

Незважаючи на проведену роботу, більшість спортивних об'єктів, що входять до Переліку баз олімпійської та параолімпійської підготовки, затвердженого Кабінетом Міністрів України, не відповідають міжнародним вимогам для повноцінної підготовки збірних команд України з видів спорту.

На сьогодні ліквідовано та перепрофільовано 89 капітальних спортивних споруд, 163 спортивні споруди недобудовано, 323 перебувають в аварійному стані.

Окремі спортивні споруди не забезпечені сучасним спортивним обладнанням, інвентарем, медичною і технічною апаратурою тощо. У зв'язку з цим ускладнюється підготовка спортсменів-кандидатів до олімпійської збірної команди України. Найвний спортивний інвентар і обладнання через амортизацію фізично та морально застаріли і потребують оновлення.

За таких обставин українські спортсмени – члени збірних команд України змушені більшість часу тренуватись за кордоном, що призводить до значного відтоку коштів з України та інвестування зарубіжних спортивних баз.

Значні труднощі є в утриманні земельних ділянок водного фонду, на яких розташовані водноспортивні бази. Це пов'язано з високою оціночною вартістю земельних ділянок і орендною платою за землю.

Для вирішення цієї проблеми необхідною є ухвала законодавчої поправки до Земельного Кодексу України, в частині надання, за рішенням органів виконавчої влади

або місцевого самоврядування, підприємствам, установам, організаціям та закладам фізичної культури і спорту земель водного фонду не на правах оренди, а у постійне та безоплатне користування для проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи.

Окрім того, нормами Земельного Кодексу України не врахована специфіка діяльності спортивних організацій. Для стадіонів, спортивних майданчиків і полів потрібно відводити значні земельні ділянки, проте суб'єкти спортивної діяльності через неприбутковість галузі спорту не в змозі платити значні розміри орендної плати або набувати права власності на землю, що може призвести до закриття спортивних організацій недержавної форми власності, які надають послуги населенню засобами фізичної культури і спорту.

Для придбання спортивного обладнання, інвентарю, медичної і наукової апаратури, які не виробляються в Україні, або виробляються, але не відповідають технічним характеристикам світового рівня та вимогам міжнародних спортивних організацій, необхідно у державному бюджеті враховувати видатки на сплату ввізного мита і податку на додану вартість.

Підготовка спортсменів – членів збірних команд України до Олімпійських і Параолімпійських ігор здійснюється за рахунок коштів державного бюджету і передбачає участь у всеукраїнських і міжнародних змаганнях і навчально-тренувальних зборах, придбання сучасного інвентарю та обладнання, спортивної форми, науково-методичне і медико-фармакологічне забезпечення, матеріальну підтримку, а також ремонт та реконструкцію спортивних баз олімпійської та параолімпійської підготовки.

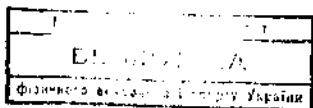
Проте кошти, які передбачаються на зазначені цілі в державному бюджеті є вкрай обмеженими. Так, у 2003 році бюджетом Держкомспорту передбачено лише 25% витрат від загальної розрахункової потреби в коштах на забезпечення підготовки українських спортсменів з урахуванням реконструкції і оснащення баз олімпійської підготовки, придбання наукового і медичного обладнання. На 2004 рік передбачено лише 65 % від потрібної суми. З бюджетних програм в достатній мірі передбачені видатки лише на безпосередню участь в Олімпійських і Параолімпійських іграх.

Сьогодні не створено сприятливих умов для залучення інвестицій на розвиток фізичної культури і спорту, тому вкрай необхідно передбачити у державному бюджеті у повному обсязі видатки за програмами з розвитку фізичної культури і спорту, пов'язаними з підготовкою до Олімпійських та Параолімпійських ігор.

Актуальним також є питання пошуку додаткових джерел позабюджетного фінансування на розвиток спорту вищих досягнень. Певною мірою вирішення цього питання можливе завдяки використанню частини доходу від проведення державних лотерей. Тому внесення відповідних змін та доповнень до проекту Закону України "Про державне регулювання діяльності з випуску та проведення лотерей і грошових розіграшів", а саме щодо використання частини доходу від проведення державних лотерей на розвиток фізичної культури і спорту, дозволить додатково залучити необхідні кошти на зазначені цілі.

Згідно з чинним Бюджетним кодексом України не передбачена можливість здійснення видатків на фізичну культуру і спорт з бюджетів сіл, селищ, міст районного значення. Не передбачається утримання спортивних споруд чи надання їм фінансової підтримки з бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів. Тому внесення змін і доповнень до відповідних статей Бюджетного кодексу сприятиме проведенню масових заходів з фізичної культури і спорту на місцях, поверненню до життя великої кількості занедбаних спортивних споруд місцевого значення.

Медико-біологічне забезпечення провідних спортсменів країни до Ігор XXVIII

Олімпіади та Параолімпійських ігор спрямоване на підвищення функціонального стану організму спортсмена шляхом оперативного впровадження у практику тренувального процесу сучасних відновлювальних методик, удосконалення системи контролю за їх підготовкою, створення та запровадження комплексних систем стимулювання працездатності спортсменів за рахунок раціонального харчування та застосування дозволених фармакологічних засобів, а також своєчасної діагностики та відповідного лікування хвороб спортсменів, особливо травм. Вказаний процес здійснюється тренерами-лікарями та тренерами-масажистами збірних команд, Українським центром спортивної медицини Міністерства охорони здоров'я України та Державним науково-дослідним інститутом фізичної культури і спорту.

З метою удосконалення організаційного забезпечення спортивної медицини Держкомспортом спільно із Міністерством охорони здоров'я створено міжгалузеву Координаційну раду зі спортивної медицини та затверджено низку заходів щодо покращення якості медичного супроводження підготовки спортсменів до Олімпійських та Параолімпійських ігор.

Правові та організаційні умови проведення антидопінгового контролю в Україні визначені Законом України "Про антидопінговий контроль у спорті", та Антидопінговою Конвенцією Ради Європи, яка була ратифікована Верховною Радою України.

Відповідно до Закону контроль за використанням спортсменами заборонених препаратів для підвищення спеціальної працездатності покладається на Національний антидопінговий центр. Спортсмени, які входять до національних збірних команд, підлягають постійному тестуванню на допінг, що проводиться лабораторією антидопінгового контролю.

З метою забезпечення тренерів-лікарів сучасною портативною апаратурою та медико-біологічними засобами корекції функціонального стану організму спортсменів, які здійснюють підготовку до Олімпійських і Параолімпійських ігор, та додаткового придбання сучасного обладнання для Національного антидопінгового центру необхідно в державному бюджеті передбачити Держкомспорту видатки в обсязі обґрунтованої потреби, заявленої в бюджетному запиті.

Потребує подальшої адаптації до європейських правових стандартів національне антидопінгове законодавство, і перш за все Закон України "Про антидопінговий контроль в спорті", до якого необхідно внести відповідні зміни та доповнення. Невідкладним є підписання Додаткового Протоколу Антидопінгової Конвенції Ради Європи та Копенгагенської декларації з антидопінгу в спорті.

Науково-методичне забезпечення спрямоване на підвищення ефективності підготовки провідних спортсменів країни шляхом оперативного впровадження у практику тренувального процесу сучасних даних спортивної науки, досвіду світової практики та досягнень науково-технічного прогресу. Для реалізації цих завдань в Україні є достатній кадровий потенціал. Це провідні педагоги, біологи, програмісти, лікарі та інші фахівці Державного науково-дослідного інституту фізичної культури і спорту, 5 вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації системи Держкомспорту, Українського центру спортивної медицини, Клініки спортивної травми, Інституту новітніх технологій у фізичному вихованні та спорті Української Академії наук національного прогресу та інших організацій.

Загальне керівництво, координацію та контроль за науково-методичним забезпеченням збірних команд здійснює Державний науково-дослідний інститут фізичної культури і спорту, на базі якого створено 14 наукових груп з 19 видів спорту.

З метою найбільш якісного науково-методичного забезпечення збірних команд

України до Ігор XXVIII Олімпіади, на базі Державного науково-дослідного інституту фізичної культури і спорту створені мобільні лабораторії біохімічного аналізу, діагностики психофізіологічних та функціональних станів спортсменів, які можуть надавати оперативну інформацію.

Важливою частиною процесу підготовки спортсменів України до Ігор XXVIII Олімпіади в Афінах є затверджена постановою Кабінету Міністрів України Державна програма вдосконалення системи підготовки спортсменів до Олімпійських та Параолімпійських ігор.

Повноцінне науково-методичне забезпечення провідних спортсменів стримує недостатня матеріально-технічна база, яка складається переважно з науково-діагностичного обладнання 10-20 річної давнини. Оперативний пошук та впровадження новітніх технологій у практику підготовки збірних команд України вимагає також постійного заохочення фахівців з інших галузей господарства для проведення наукових досліджень та інших видів робіт, які зорієнтовані на вирішення завдань науково-методичного забезпечення.

Висновки.

Удосконалення законодавчої та нормативно-правової бази спорту вищих досягнень в країні сприятиме реалізації стратегії олімпійської підготовки українських спортсменів.